

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slegom rastu male stvari, a nozoga sve pokvari“ Nar. Post.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.

UREDNIŠTVO I ODPRAVNIŠTVO

nalazno se
Tipograda Pizzi di C. Amell, via della Zonta, N. 7.

Prodajata s poštarinom stoji 2 for., a seljake samo 1 for. za cijelu godinu, mlierno 1 for., a seljake 60 novč. za pol godinu. Izvan Carovino više poštarina. Za se usjelo najmanje 8 seljaka to su voljni, da im list seljake stinu ukupno jednom zarovek i imovinu, darati čemo za 70 novč. na godinu svakomu. Nove selje kroz poštarinu *Aznacivue*. Ime, prezime i najbližu Poštu valja jasno napisati. Komu list neodgo na vrijeme, neka to jasni odpravnika u storoanu pisa. za koje se neplaća nikakva poštarina, napisat izvana *Reklamucija*. Tho list ne može i drži, ako je poštom, to za s plaća.

Pisma se šalju plaćeno poštarino. Vjesti, dopisi i drugi spisi štampaju se u u velikosti u izradku, natmo prama svojoj vrijednosti i aniero orega lista. Ne podplati se dopisi neupotrebljuju. Dobna napadanja i čisto sukronno stvari nevalzaje mjesta u ovom listu. Priobćen sa pisma iskaju po 6 novč. svaki redak oglast od 8 redaka stoji 60 novč., a svaki redak porise 6 novč. ako u dužaju opetovanja po što se pogodno oglastiti i odpravnika. Dopisi sa norađaju. Uredništvo i odpravnika, ostu izvanrednih slučajevah, neodplajuju, nego putem svoje *Listnice*

Razumijmo se.

Politički listovi izlazeći u Trstu više se puta zabavljaju s našim stvarni, koje nas već moguće ignorirati. „Cita-dnja“ u jednom broju na koncu prošloga mjeseca nemože, da pregori primjetbe koje su od našega zastupnika na carevskom vijeću. Predbacuje dr. Vitezicu, da živu u drugoj pokrajini nepoznaje dobro istarskih odnosa, te stoga da p izrazio svoju bojazan o izvedenju pouzdat se imajući radnjah tobože, da će se voliti više jednoj narodnosti nego li drugoj. Malo će bit zastupnik u Beču, koji poznavaju tako dobro svoj kotar kao što ga poznava naš za-stupnik. Nije on tudjinac, rodio se među nama i živi većinom među nama! Nebi li on podigao svoje rječ, kad mu treba došlo vjerodostojne vijesti, koje su se primkale, da preporuč vladu što veću objektivnost u podjelivanju pod-porah i sjemenja. Nije nam kao što nije našemu zastupniku nikad na um palo „calumniare audacter“, da uzdržimo pravo naše narodnosti; naše načelo jest uvijek braniti i čuvati svoje. A buduć nam je sveta naša narodnost i naše pravo, to znademo štovati i cijeniti i ludju narodnost i tudje pravo! Nadalje veli isti list, da će javne radnje doći u prilog hrvatskomu narodu u Istri a ne talijan-skomu, jer da su Talijani većinom u gradovih, gdje mogu naći i drugih pod-porah. Dakle se pripoznaje jednom, da u Istri živi većinom naš narod a Talija-nah da imaju skoro samo u istarskih gra-dinah! Poznato je, da je talijanski narod

u obće sklon ideji *narodnosti*, pa zato je očekivat, da neće ni on dirat u svetinje našega prem u nekoliko u civilizaciji zaostalog naroda u Istri. Svakomu svoje pak će vladati mir! Na jedan dopis iz Piena u trčanskom „Independente“ nije vredno odgovarati, jer nam se nećini vitezki klevetati na muzeve ljubeće svoj narod i zauzele za njegovu dobrobit. Znademo mi dobro, da milosrdije nepo-znava narodnosti, nu i znademo dobro, koliko će naš odbor za studajuće u Paznu ublažiti nevolju, na koju se neki bilo toliko možda pazilo. Njemačko pako glasilo „Triester Zeitung“ donasa više puta dopise iz Hrvatske, koji rihu duna-suje stanje trojedne kraljevine u ne nje-povoljnijih erlah. Želio bi taj dopisnik, da bude Hrvatska snažna i moćna, jer jadtjuje uvijek nad slabom enerzijom hrvatske vlade. Mi znademo - ako i nije najbolje - da se malo pretjeriva, nu o hrvatskomu narodu u Istri nedo-naša to njemačko glasilo skoro nikakvih vijestih, prem živimo u istoj pokrajini! Budimo pravedni.

Učiteljske službe u pazinskom kotaru.

Tezko je i mučno našemu narodu u Istri u svakom obziru Zanemaren je tvorno i duševno. Za jedno i drugo moralo bi se usporedno raditi. U duševnom obziru neobhodno su mu potre-bite škole. — Školah uzdržaje, učiteljah plaća, al koja mu s toga korist? U njih, njimi zatire mu se materinski jezik.

U samom pazinskom političkom kotaru raspisano je *asam učiteljskih službah*. Svih osam u *hrvatskih mjestih*, svih osam sa ućevnim jezikom *talijanskim*.

„O naukovnom jeziku i o ućevju drugoga zemaljskoga jezika *odlučuje, suduštav* one koji školu uzdržavaju, *po-krajinska školska oblast* u medljah zakonom ustanovljenih“ (§. 6. zak. 14. maja 1869).

A iz kojih osobah sastoji *pokrajinska školska oblast*?

Iz *pokrajinskoga glavaru*; iz dviju članovah *zemaljskoga odbora*; iz izvie-stiteljah za gospodarstveno -- upravne poslove; iz *pokrajinskih nadzornikah* za pučke i srednje škole; iz *katoličkoga svećenika*; iz *trijuh učiteljah pučkih i srednjih skolah*.

Osim *pre trojice sve imenuje car na predlog ministra bogostovja i nastave* (§. 37. i 38. zak. 27. julya 1875).

Obćine dakle, koje uzdržavaju škole, *sastuštavaju se* radi naukovnoga jezika; *pokrajinski odbor*, sastojeći velikom većinom iz muzevah po ministru bogostovja i nastave *predloženi, odlučuje* o njem.

Tko podržava *talijanski naukovni jezik* u skolah hrvatskih mjestah Istre?

Za svih onih osam učiteljskih službah u pazinskom kotaru zahtjeva se *poznavanje hrvatskoga jezika*.

I to kakve je vrijednosti? Gdje su ti učitelji, koji i hrvatski znadu? Jeli se kada nastojalo, da se takovih učiteljah odgoji? Zar jih ima sada duh sveti nadahnuti sa hrvatskim jezikom? ... Lahko će se onda kazati, nije kompetentah poznavajućih hrvatski jezik!

Što je pravo i Bogu je drago.

Uza sva zla, koja nas taru bilo tvorno ili duševno, ima u posljednjih dvadesetak godina i takovih pojavah, koji pobudjuju u nas mudu bolje budućnosti za naš hrvatski narod u Istri.

Što je našim ljudem silu, zloba, lukavost i druge okolnosti kroz stoljetja oteln, to si oni opet zadobivaju. Dakako samo u takovih krmejih, gdje su ljudi marljivi i radini, gdje su osvleđoeni, da na trudu zito rodi, a o mući groz-dovi više.

Medju lakove marljive i radine ljude spadaju i naši Munjei. (Podgradski kotar.)

Stanovnici velikih Munah (njih 46) kupili su god. 1800 sume od Monte-kukula.

Svaki od 46 gospodarah jednako je platio, svaki imao je jednako pravo na sumu.

Da nebude nikakvih prepriakah, oni su se medju sobom dogovorili, gdje ima koji sjeći. Svaki je u jednom djelu sjekao.

Njetko je posjekao veće njetko manje. Sada hoće sumarski ured, da se svi ti djelovi sliju, da ima svaki u svem jednako pravo, ili bolje rekuć, da ga nijedan mnogo nejma.

Da država sumu nadzire, proti tomu nejma niko ništa, premda bi se moglo zahtjevali od dotičnih činovnikah veće obzira. Neyredjajne nit malo sumskog zakona, moglo bi se ljudem u sumi dozvoliti dobitka, dapače moralo bi se, obzirom na ovu slabu ljetinu.

HRVATSKE NARODNE PIJESME IZ ISTRE.

POBOŽNE.

CXX.

Pomoć Majke Božje.
(iz Kastaršine)

Slušaj, slušaj, mili dragi,
Priti oće smrt nemila,
Ka negladi nego grabi.
Prostiti noće mladu, starnu,
Ni na svotu gospodaru,
Kad se duša s telom deli,
Rada bi se razdeliti,
Al se boji straha djavia.
Prilieti joj Majka Božja:
„Neboj se ti, dušo draga,
Ja ću tebe kumpanjati!“
Duša joj se j' poklonila,
Vrata su se zatvorila.
Sudac sedi na palače
I dušici govoraše:
„Kad si, dušo, s telom bila,
Ka dobra si ti činila?
Kad si jela, kad si pila,
Bogu nisi zahvalila,
Ni mrtvoga sprovodila,
Ni bolnoga pohodila,
Ni Boga nisi molila:
Oganj, sumpur postelj tvoja,
Glad i žoga hrana tvoja,
Hodi dušo uzkom stazom,
Priti oćeš k jednoj crekvi,
Puli crekvi friški grob tvoj;

Ti sazovi telo tvoje,
Da ćeš s njim račun davati.“
Duša pláče, duša cvili,
Telo za to niš nemari,
Od straha veđ trepetaše,
Majku Božju sazivaše.
Majka Božja prilietše
I dušica ljubijaše,
I ja, nese Mikovilu:
„Miho, vagul ovu dušu,
Sada ću ja malo videt,
Ko će vago zavagnuti.“
Duša vagu izgubila,
Tri kamena malinova.
Majka Božja j' utošila
Tri suzice na dušicu:
Duša vagu zadobila.
Pokraj stoji tri budobe.
Jako ružno, nespodobno
I govore Majki Božjoj:
„Ti si, majko, luda žena,
Da si nam ti dušu zela.“
Marija njim odgovara:
„Odstupite, tri budobe,
Ova j' duša pravo moja,
Postila se tri veđ petka
I tri mlado subotice
Ona se je narućila
Oću i Isusu, sinu momu.“
— Oj, Isuse, budi hvaljen
I z Marijnu uvik, Amen! —
C. Primorcu listu djač. št. na Reci.

CCXXI.

Koledva svete Mandalline.

(iz Dobriča?)

Mandalena belih vlasi,
Prodaj, Mande, malo masti,
Da se s mašću pomazemo,
Da se s grihom *) pokajemo.
Nepominjaj, Mande, muža.
Zač je grisa tvoja duša,
Zač je bala golubica
Isusova nezvestica.
Sanj Isus ju pratenova
Zlatni prsten joj darova,
Zlatnum krunum ju okruni,
Duha sveta ju napuni. Amen.
P. Uter. št.

CCXXII.

Otac svetoga Petra.

(Zarečka)

Sveti Petar u raj gre
I va rajsko veselje,
Vesel'to se dušice,
Ko mi gres'o s njim u raj!
Za njin gro njegov otac:
Poćekaj me, sinu, Petre,

*) rajski grih.

Da ja pojden s tobom u raj!
Nećeš ga, otčo moj,
Aš ga nisto zaslužil:
U'ogru nisto delil,
Aš sto uljo prodaval,
Skarsu mjeru sto daval,
Punu plaću potezal;
Vaša duša žalostua!
Vi ste vino prodaval,
Skarsu mjeru sto daval,
Punu plaću potezal;
Vaša duša žalostua!
Nizko pojdo va pakal,
Nikdar s pakla neztekla,
Ni lica božja no vidla,
Ni avitlo zvezde danice,
Ni svoto Divo Marije! Amen.
Volj. št.

CCXXIII.

Majka svetoga Petra.

(Pjevano u Branadski Prsjak.)

Sveti Petar va raj grede,
Za njin majka tokon tebe.
Majku Petru govoraše:
„Poćekaj me, Petre, sinko,
Da ja s tobom u raj graden!“
Petar Majki govoraše:
„Nećeš, majko, ga viditi,
Zač ga nisi zaslužila,

Sa ujedinjenjem šume krivo je učinjeno onim, koji nisu u svojem dielu skoro ništa posjegli. Kako svako drugi su platili. Drugi su svoj diel izsjekli, koristi imali, a oni nikakve. A sad da bude svih jednako! To njim se nećini pravo.

Oni nisu proti ujedinjenju šume. Oni žele, da mogu u svojem bivšem dielu toliko posjegli, koliko su drugi posjegli u svojem, ili bar nekoliko, da budu tako, kako su bili u teretu, tako i u koristi izjednačeni. Imadu li krivo? Su li oni krivi, da se nije prije pazilo, kako se sieže? — Sviesť pravednosti neka se nezatre u našem narodu!

DOPISI.

Pod Učkom.

Neka svijet nemisli, da smo pomrli evo me, da popisem naše životarenje. Zna svijet, da puk posvuda strada, a da nepogine, treba mu podpore u hrani i djelu. Naša slavna Junta odlučila, da se 300 for. posudjenih joj od naše Vlade potroše za posipanje ceste obćinske od Susnjevice do crkve B. D. M. pod Boljunom na polju; pa pred mjesec dana se jurve potrosilo 100 for. za popravljanje iste ceste; nu Vranjci, Učkari i Breščani si nemogu ništa zaslužiti na toj cesti, jer jim do nje predaleko; pa jesu li oni pastoreci, da se njima nedade prilike da si štogod djelom zasluže?!

Istina naši Oteci od Junte su odučili 50,000 for. za gradjenje ceste od Koča-Gorenjavas - Dolenjavas do Vranje, nu hoće li tim liepim novcem biti dogradjena sva cesta do carske ceste na Vranji, to ćemo vidjeti!!

Mnogo godina plaćaju naši ljudi prirez (adiconal) za kolarske ceste, rećena cesta bijaše u 10 godinah tripud prilično popravljena i posuta, povodnjami odmah nekoliko oštećena, pa zato ju naši oteci cestnog odbora (comitato stradale) nehtjedose preuzeti, da ju uzdržuju i popravljaju.

Pa tko bi jim zamjerio? Ovdje nemaju cestni oteci rodbine nit po krvi nit po novcu, nemaju hvala Bogu sebi odanog znanca, jer talijanski duh ovdje nediše, ni nemamo čovjeka, koji bi nas muzki zagovarao, pa što će nam cesta?

Pa da bude i gradjena ta cesta sve do carske na Vranji, to bi se samo nekijim pomoglo; jer mnogi doista imaju vremena, da si djelom zasluže lileba sebi i svojoj ćeljadi, nu opet drugi imaju dosta posla na svojoj kmetiji, pa neobdjelav svoje zemlje čemu će se nadati?

Zato prosimo podpore i milostinje za naš puk, te će mu, ako se uhvati posla i djela na svojoj kmetiji, više koristiti, nego ako za malo novčićah vreme gubi na tuđem djelu, akoprem je rećena cesta tako potrebna kao svagdanji kruh.

Nedajte više kovaju sjekire, da vam ju obnadi, već dajtemu motike i štrpaće. Priorite, prikopajte, prisadite, prostora i zemlje imate više nego Prekgorac, po ipak on razbija tvrd i debel kamen, ljehu podzida, njivu si razkopra, trsa si nasadi, hrane i novca si prisluži, a Vi svoje plodne zemlje zapuščate, drvo siećete, il u Plominju il na Rieci svoja drva za mal novčić porivate, vrijeme gubite, silni mraz trpite, sieno izvažate, a kašnje ga skupo (drago!) kupujete, nit trsa nit ulike nesadite, pa kod dobre letine glad trpite, a još kukavnije će živiti vaši mladji.

Dakle odvzrite sjekire, uhvatite motike i štrpaće, vlada i milostivni svijet nek vam dade pomoći za prehranjenje, a preskrbite i sami koliko mozete, pa uz Bozju pomoć će biti u buduće bolje!

Zito, što je vlada poslala siromahom za sjeme bijaše razdijeljeno svim jednako i potrebnim i nepotrebnim a u nekijih obćinah komu više, komu manje, a najmanje najpotrebnijim, a to zato — da bude pravieno i da nitko nezamjeri! — Moram oćito reći, da naš gosp. župan Buretić nemo'e svinu ugoditi, pa zato on povjerio razdijeljenje zita skoto posvuda samim podžupanom — u oti? — tko nebi sebi i svojim najvolio?!

Ovdje je ljudih, kojih su se stidili prositi podpore, hranom se dobro preskrbili, imaju gotova noveca pa ako jim tko ponudi dobru njivu na prodaju, il ako jim 12—20 po sto interesa obeća, pa jih kakav put i napije, to će odmah stotince našlati, njive kupiti, stotine posuditi, pa ovakvi bogati siromasi su si uzdržali i uzeli dobar i obilat diel podpore siromahom poslana. Prost čoviek razumije, da je to u nebo vapjući grieh!

Kad se bude proljetno sieme dćililo nek vlada bolje pripazi, pa što siromahom sjemena preostane, nek se onim prehrane, al krumpir će biti svim potreban, jer se po zimi skoro sav i svim poledio!

Naš milostivni odbor u Pazinu za stradajuće u Istri nam jurve dva puta zita poslao i to g. plovanom, da oni sami porazdiele koliko i kada komu potrebnije.

Suznim okom se kmet od plovana odputio, pa za zdravlje i ćestitost Bogu se moliv svim dobrotvorcem, a slavnomu

odboru u ime svih obdarenih javna hvala! Moram prositi i Podučkare, koji su rođeni u obćini Boljunskoj, pa kojih pribličan broj stanuje po većih gradovih, da u kakvoj prigodi sakupe kakvu svoticu kod svojih prijateljah i znanaeah za svoje domorođce i župljane, a Bog će jim platiti!

Peći već mjesec, što u našem Boljunu nema skoro nikad školskoga podučavanja, jer je gosp. učitelj Koverlica opasno obolio, pa čujemo, da je natjecaj za Boljunske učitelja razpisan, a među tim srdačno zelimo i priporučujemo mnogo: našemu g. plovanu Zamliću, da bi on sam koliko mu moguće djecu u školi podučavao, pa si tim i pred Bogom i pred vladom plaću zaslužio; al vlada slabo skrbi za škole, kad od Buzeta uz Podučku do Plomina, a od Plomina skoro do Pazina nema izpitnoga učitelja, pa da nas Bog nesvietli i zdrava pamet nebistri i da nekjeji vriedni plovani i kapelani nepodućavaju morali bi podiviti, pa bi nas i naši neprijatelji većim pravom „sćavi“ imeovali.

Antuna Arića obćinskog pisara nema od početka god. 1879 više u službi, hoda amo tamo (a povratio se kad i lanjski snieg) pa sad stanuje na Paznu u plovajnskoj kući; a gosp. župan Buretić uređjuje sam svojim uredom, kako žnade i unije, a svatko se mora ćuditi, da čovjek samouk i toliko žnade i unije.

Kako znadem tako pišem, pa ako mi nezamjerite, ću se još oglašiti.

Kmet.

Bersab, dne 30. januara.

Jurve dugo vremena, mila „Naša Sloga“, nisam ti ništa javio iz ove strane. Kazati naše jada i nevolje nije ti potrebno, jer obćenito je poznata tuga i žalost, u kojoj se nahadja siromašni kmet ne samo ovdje, nego po svoj Istri. Dobili smo nekoje maljne pomoći. Hvala liepa dobrim ljudem. Bog naplati milosrdna sreć! Ali ako nam od jedne strane dele milostinju, od druge nam se nemilice iz džepa uzimlje.

Ima već tomu 10 godinah, da smo na našu škodu sdrženi u jednu obćinu sa Mošćenici i Lovranom. Naši zastupnici iduć u Lovran na sednicu dobivaju 3 f. dnevnice, i to je pravo, jer imaju dosta truda i troška. U Decembru su bili tamo pozvani, da potvrde proraćun za god. 1880. Siromaci putovali su po sniegu i ledu ćetire do pet urah do Lovrana, dva dana su tamo sedjeli bez koristi, jer je proraćun, koji su potvrdili pomoću njekoga baruna, bio odvŕzen, ne znam od koga, dali od kapetana, dali od giunte. Bil će od giunte,

jer ova je odmah poslata u Lovran onoga Cudera, na koga se Kastavci pokjade i tuze. Govori se, da je on sastavio novi proraćun i pozvao zastupnike na novi sednicu u ovom ljetu da ga potvrde. — Za nesreću i sad snieg je lećio ćes bolje, i naši siromaci ljudi su po drugu put po sniegu i ledu putovali u Lovran. Govore, da se taj novi brod nije dao lahko u more. Jer su ga i ovoga puta dva dana do tamne noći sa Cuderom duvali. Ali se bojim, da i ovaj put bez koristi.

Sada dodji mi ti na pomoć, mila „Naša Sloga“! Ti poznas zakone i paragrafe, kaži mi, dali ja po mojoj tupoj kmetskoj glavi imam pravo ili se varam.

Da imamo mi ovdje obćinske zakone u našem jeziku pisane, nebi potrebovalo te moliti za pomoć. Meni se ćini, da nisu ni tiskani u našem jeziku, jer to bi nam ti bila javila, a mi bi jih već imali! Ne znam što rade oni, koje smo izabrali za naše žagogovnike, zašto ne zahļevaju, da nam se daju zakoni u našem jeziku pisani, da jih razumjemo i proućimo. Kad jednako plaćamo adizionale za provinciju kako u Talijani, zašto nemamo ni najpotrebitijih zakonah tiskanih na našem jeziku?! To doista nije pravo. Nadamo se, da će se i to popraviti.

Dakle ćuj, mila „Naša Sloga“ i sudi. U Decembru, prije nego su naši zastupnici bili pozvani na sednicu, da potvrde proraćun, brže bolje nam je javljeno iz Lovrana, da je ovaj kroz 15 dana izložen, da ga mozemo pregledati, tako se je učinilo i lanjske godine. — Ovaj zadnji proraćun nije bio izložen ni jednoga dneva, barem to nam nije bilo javljeno.

Mislim, u svojoj pameti, da se neće moći reći, to vam je isti proraćun za god. 1880, koji vam je bio već izložen, jer je opet došao na razpravljanje, a zakon kaže: 14 dana prije razpravljanja u zastupstvu i ništa drugo.

Sad pitamo, zašto je jedan put bio izložen proraćun kroz 15 dana, a drugi put nije? Jeli je rećeno u kakovomu paragrafu, da imaju biti izloženi prvo nego jih zastupstvo potvrdi? Ako je rećeno to je onda taj proraćun potvrđjen proti zakonu. Ako je tomu tako, kako ja sudim u mojoj prostoj glavi, ovaj zadnji proraćun ne valja ništa, morat će bit odbaćen, dakle po treći put ćemo morat mi siromašni kmeti u ovoj godini glada i nevolje plaćati naše ljude, da putuju u Lovran potvrdjavati proraćun za godinu 1880. Tko će vratiti našoj obćini troškove prouzrokovane bez njezine krivnje?

Do sada smo mi i Mošćenici

Ać vis' gladna nasitila,
 Niti tejna napojila,
 Niti naga ti obukila,
 Za dušu niš preskrbela,
 V imo božjo nis' dellila,
 Ko ne jano povesanice,
 Za njega si se zallila,
 Da će ti se povoljerat
 Po petljarskih torbetinah!
 Zato majka niš nebije,
 Neg za Petrom brže teće.
 Kada Petar po kraj mosta,
 Došla j' majka na sred mosta,
 Most se j' stančal vano dlaka,
 Pala j' majka na dno pakla!
 Onda Petar govoraše:
 „O Isuse, mestar dragi,
 Kako bin ja učinio,
 Da bin majku vanka s pakla
 Kako tako isbario!“
 Isus njemu govoraše:
 „Hodi, Patre, v ono polje,
 Onda najdš jenu crikvu
 I pogledaj na oltarak,
 Onda ćes najt povesanice,
 Ko ti majka podellila.“
 Kako Isus govoraše,
 Tako Petar učiniše.
 „Već lakno za lakance,
 Peljaj majku vanka s pakla!“
 Ona j' bila va slabice,
 Svuka dlaka dro dušice

A vlastići po ćetiri,
 Majka Petru govoriła:
 „Aj vah, meni, Petro slako,
 Ća si ti sad učinio:
 Pakal oćes vas sprazniti,
 A raj ćes utesniti,
 Meni oće tešno biti,
 Nego strlicai povisanćen,
 Da se ove dušo strosu!“
 Petar strese povesanćen,
 Sve dušo se vizlitiše
 Okol Petra ubitiše,
 A mat pada na dno pakla.
 Sada, majko, to prebivaj,
 Nije bolje prosit za te,
 Niti prosit ni moliti,
 Jer si bila nonavidna,
 Kako jesi dandanajnj!

Volč. sh.

CCXXIV.

Sveti Mikula.

(Lorranška).

Šal je sveti Mikula
 Goro va žnu goru,
 I oćeć jelvicu,
 Razplati ju na troje:
 I načini Mikula
 Z jednoga kusa jarbolac,
 A z drugoga timunac,

A z tretjega vas brodac.
 Misli, misli Mikula
 Kud ćo plavćicu v moro.
 Plavćica je šta po kopnu
 Kako da bi po moru.
 Ukrcal je Mikula
 Sedamdeset i sedam dnš
 I ozgor još on jedan.
 Za njin teće Marija
 I poprosi Mikulu:
 „Zami no ti, Mikula!“
 „Nemorem vas Mariju uzet:
 Plavćica je malahna,
 Ćuda dnš mi je nutro,
 Sedamdeset i sedam,
 I još zgora ja jedan!“
 „Zami me ti, Mikula,
 S rućicami ću ti vozit
 I s krilcan ću ti jadriti!“
 Mikula joj govori:
 „Stanto na brod, Marijo!“
 Kad su prišli na moro,
 Tad' Mikula govori:
 „Poćekajte, Marijo!
 Prigledajte bardicu,
 Ja grem malo zaspati.
 Još Mikula nezaspil,
 Da Marija zavapi:
 „Stan se gori, Mikula,
 Na jarboćih je huda stvar!“
 I Mikula govori:
 „Ko si božjo hodi k amu,

Ako pak si hudoša,
 Beži, hodi, tja od nas!“
 To se s Mikulom rugašo
 I u njega pljurašo,
 Njemu se oćorašo,
 Mikula skoći na jarbolac
 I to popado za pote
 I hiti v sred morskog pućine.
 Kupa to Mikula hitašo,
 Tud šivi oćanj goršašo,
 Kud Mikula jadrilašo,
 Bišo tih bonaćica.

Volč. sh.

CCXXV.

Sveti Lovrenac.

(Veprinška).

Blažen sveti Lovrenac,
 On je slutil sedam let
 Svetu Dovu Mariju
 Va toj gori visokoj,
 Kuda ljudi nehodo,
 Nego tće žumbora,
 Kada svrši sedam let,
 Reće sveti Lovrenac:
 „O Prestavna Marijo,
 Ja grem k svojoj majćici
 I k ćednoj sestrici,
 Po imenu Aniel!“
 Marija mu govori:

za ove dve sednice platili preko 80 tona. K tomu masne Cuderove dnevnice! — Mi smatramo, da je to nam najzad vratiti onaj, koji je tomu kriv. Pravo imaju Kastavci, da se nanj tuže, da ga neće na nikakav način. Vidi se, da ga dobro poznaju!

Pogled po svietu.

U Trstu 14. veljače 1880.

Delegacije da će najbrže danas dokončati svoj posao. Po vazmu iliti uskraju da će se sastati pokrajinski sabori. Nečuje se, da li će u ono doba priznati carev. vieće, u kojem ima i mnogo pokrajinskih zastupnika.

Razprava o zemljariji u carevinskom vieću nije ni sad sasvim gotova. knez Lichtenstein podnio je vieću predlog, neka se preinaci zakon o pučkili školah tako, da budu bolje odgovarale vjerskim i narodnim potrebam pučanstva, koje jih uzdržava i plaća. Zastupnik Linbacher predlaže, neka se dužnost pohadjanja škole ustanovi do navršene 12. mjesto 14. godine. Biskupi kraljevine česke da traže, da se pučke škole izruče opet crkvenomu nadzornictvu. Na te predloge i na tu tražbu ustalo je kakako vikati i psovati da nemože gore tako zvano liberalno iliti slobodnjačko novinstvo, jer nepojmi slobode kakva niče iz srca naroda, nego kakva se zalegla u usjanih glavnih novovjekih premudracah, koji i ako teže s jedne strane do unapredjenja ljudskoga blagostanja, podkapaju s druge svaki temelj vjeverjenju drugovanju na zemlji.

Kako smo i mi predviđali u zadnjem broju, ljuto su se prevarili oni, koji su se nadali skorog popuniti praznih i nekih tobože izprazniti se imajućih ministarskih stolica, i to iz redovnih većina carev. vieća. Ustavovierci su sada više nego ikada sjegnuli, da se ta želja njihovih protivnikah neće tako brzo izpuniti. Spomenica českih Niemacah, što su ju odskora i Caru predali, pobija točku po točku spomenicu njihovih slavenskih susjedah, pa o kakvoj ravnopravnosti nenjemačkih narodah s njemačkim neima ni spomena. Mi mislimo, da su se Česi, Poljaci i ostali Slaveni izigrali onaj dan, kad su pomogli ministarstvu izglasovati poznati obranbeni zakon. Sad jih ne trebaju, pa ako im nije pravo, mogu se i tužiti i tražiti svoje pravice do mile volje.

Po proračunu ugarski dohodeci iznose dvjestotridaset i dva milijuna 581,623 £, a razhodeci dvjestosedeset milijunah 20,914 £, dakle deficit iliti

manjak iznosi 27,445,291 f. I to je napredak!

Dne 5. otvorio se londonski, a dne 12. berlinski parlament. Londonskomu je najveća briga azijska, a berlinskomu poslje obrambenog novčano pitanje. Lahkomi si sviet od veselja tare ruke, kako je Bismark tobože visokoumno zamislio pomoću svojih saveznikah najprije skrhati glavu prevratnoj azdaji, onda pozvati svu Europu neka se razoruža, da odlane svietu od silnih troškovah na vojsku i vojnike, a tko nebude htio toga, da se zajedničkim silami nanj udari. Bit će gaće, ali neznam kad će! U Francoskoj su skrajnjaci opet na skoku da nadvladaju umjerenije stranke. Talijanski parlament da će se otvoriti dne 17., pa da će imenovati kakih 25 senatorah. U Ruskoj se još uvijek govori o boljoj budućnosti, koja da im ima svanuti 25. ljetnicom Aleksandrova carevanja. Još bi imali kojesta zabilježiti, ali nam brani nedostatak prostora.

Frana i Jurina.

Ju. Ča biš rekao, Frano, znaš se neki va Piću tako jako jods?
Fr. Znaš da su gazeto po celom statu raztrubilo, da je neki pustil doma kluš!
Ju. Ma još za nes.
Fr. Nekim ul pravo, da se za našo stradajućo pobira dobrovoljnih primievac po Hrvatskoj i Kranjskoj!
Ju. Ki nebi jih poznal, bi jih drago prodat!

Bratovščina

HRVATSKIH LJUDI U ISTRI.

Neima stalno nikoga, komu nisu poznati jadi i nevolje braće naše u Istri. Ništa nepridjelali, ništa si nemogu za sluziti. K tomu dosta jim strašna zima u gostove. Pridjelano su već i potrošili. Vlada i dobri ljudi pomažu, ali odkud, da se smoze za toliko gladujućih sirotinjah. Malu podporu moraju okrutnomu pridoslici za malo, i Bog zna, kakove hrane podati. K tomu ima seljakah, koji su velikimi zrvtvami dali sinove u nauke, da budu i rodu i njim jednom na korist. Ali crni glasovi dolaze odboru. Seljaci nesmažu više troškovah za stan i hranu, pa zato, da će mnoga bistra glava morat ostaviti nauke. Istra siromašna nemože si pomoći. Rado bi si jednom pribavila svojih činovnikah, da joj kroje pravicu u domaćem hrvatskom jeziku. Rado bi odgojila muzeve.

koji bi branili njezina prava, koji bi joj bili štiti i obrana proti neprijatelju susjedu, koji na nju nazmkiruje. Mnogi mladici molit će ove godine podporu, a što da podieli odbor, kad malo dolazi u gođišnji prinos.

Pomozite dakle, koga je Bog obilnošću nadario! Sabiraj mrvice, sad je hora, da ponegnemo siromašnoj učeojoj se mladeži, te da ju spasimo! Bog će svaki dar obilno naplatiti, a mladež će livaliti i blagoslivljati.

Konačno moli odbor sve rodoljube, koji bi rado primili povjerenictvo, neka se pismeno jave odboru, da je može imenovati i poslati sve, što jim tomu treba.

U Kastvu dne 28. jenara 1880.

U ime odbora

Vjekoslav Vlah E. Jelušić
Predsjednik Tajnik

NAPUTAK.

Mnogi od naših čitalacah i drugi odposlati su za gotovo kada koju prošruju iliti molbu, predstavku ili tužbu na koju oblast. Događja se takodjer, da se mora dulje vremena čekati na rešenje te se stoga mnogi obraćaju privatnim pismom na dotične osobe, kod kojih znadu, da će iste ispi li za koje znadu, da će pospješiti rešenje (evasions). Mi upućavamo sve, koji dodju u takav položaj, da se obrate na samu oblast, jer će se taj spis protokolirati, pak će se ta stvar ili rešiti ili pospješiti, da se reši, dočim se na privatna pisma neuzimlje obzir, a dotična osoba nije dužna odgovoriti na takva pisma. Zato, kad tko što želi, neka se direktno obrati na oblast.

Vise novinah donjelo je sledeće zapovjedi a nije ni za nas gore, kad jih položemo na srcece onim, koji žele kakav dopis poslati u koju novinu: 1. zapovjed: Piši uvijek samo na jednu stran, jer treba više puta list razrezati, da se razdieli djelo med slagare. 2. zapovjed: Piši jasno i razlučno, pazi osobito na vlastita imena i tudje rieči, jer nema urednik ni slagari vremena zabavljati se tvojimi črkami. 3. zapovjed: Nepiši mikroskopično, jer slagar mora čitati rukopis na pol metra duljine i urednik kadkad štogod menja. 4. zapovjed: Ne počimlji odmah na vrhu, je urednik prišljen više puta promjeniti naslov i treba prostora, da zabilježi, na koje mjesto da se članah tiska. 5. zapovjed:

Ne zavijaj nikad svojega rukopisa, jer se svatko srđi, koji ga dobije u ruke. 6. zapovjed: Podpisuj uvijek razlučno celo ime i naslov pod svoja pisma, kadkada bo želi urednik s tobom občiti i potrebuje celo tvoje ime za vjerovatnost spisa. Kad rabiš broj ili pseudonim, podpiši izpod svoje ime, koje ostaje tajno. 7. zapovjed: Piši svoje članke izbjegavajuć svaku preobirsnost i prazno govorenje. Nepočimlji svojih članakah s Adamom i Evom ili sa stvaranjem svieta! 8. zapovjed: Navadaj u svojih člancih uvijek metričnu mjeru i vagu. 9. zapovjed: Ljubi urednika iz svega srca, kad je, i ako su tvoji spisi izvrstni, drugoga mnjenja nego li si ti: upamti si posloviču „errare humanum est.“ te nastoj, da boljimi članci pridobiš urednika za svoje mnjenje.

Nr. 533.

Slavnomu Urednicu lista „Naša Sloga“ u Trstu.

Pod naslovom „Događja se u Kastvu“ donesla je „Naša Sloga“ u zadnjem svojem broju pretresanje postupka c. k. kotarskog kapitana Petrisa, iz kojega je dovidljivo da dopisniku nije toliko mar za točnost i istinitost izvješća, koliko za izopaćenje događaja, samo da javno mnjenje zapelja.

Potrebite dakle da natisnete u prihodnjem broju, kako prepisano u §. 19 zakona od 17. decembra 1862 br. 6 drž. zak. sledeće:

IZPRAVA.

Rečeno je u omenjenom članku:

- I. „Korao je u crjezde dosadanje upravitelja, činovnika, imenito Cudra.“
- t. Rešlo se na 17. jenara „da je glavar Dukiće blaga i poštena duša“ i dokazalo se to, premda bilo svim znano.
2. Opravdana bi Trojica upravitelja krive osvade: „da su izdajice“, dokazanjem, da se takovo ime dostoji smućivcem, jer jim nije drago, da koji, nehlepeći za svojom korisću, se zauzima za občinsko dobro.
3. Občinski činovnici nisu bili ni besedicum omenjeni.
4. Cuder isti niti bio imenovan, a o njegovom djelovanju reklo se (u dokaz nemučene i korisne djelatnosti) što se junčina komisara pristoj.
- II. „Pocvao je na agitatore, med kojimi imade i popoveh.“
1. Niti se psovalo na koga niti bila izrečena beseda agitator.
2. A najmanje pomenulo se popove sploh, ni da popovi svoju dužnost u crkvi ne vrše.

„Blazen, sveti Lovrinac,
Tvoje sestro doma ni,
Znaš ju j' majka zaklela
Jeno jutro kvatarno.
Jeno jutro nedeljno
Ni ju tela stusati,
K masi ju je poslala,
Volela j' setati
Nego k masi hoditi:
Je ju tužna zaklela
Već je potle doma ni.
Reče sveti Lovrinac:
„Ja grom malo videti
Kako bi to moglo bit,
Da mi sestro doma ni.“
Sal je sveti Lovrinac
K svojoj miloj majčici.
Kada j' došal domaku,
Reče sveti Lovrinac:
„Pomoz Bože, majčice,
I jedina sestrica!“
Majka njomu govori:
„Bog daj zdravlje, Lovrenče,
A sestro ti doma ni,
Sam ju tužna zaklela:
Da bi z goru hodila,
Da bi z ribu splavala,
Kako svaka ribica,
Već je potle doma ni!“
Reče sveti Lovrinac:
„Ajma, moja majčice,
Pocite mi brašnace

Za tih sedam celih let,
Ja gram iskat sestricu
Po imenu Anleu!“
Spokla mu je brašnace
Za tih sedam celih let.
Sal je sveti Lovrinac
Iskat svoju sestricu.
Majčica ga naručila
Svotoj Devoj Mariji,
Da bi zdravo on hodil
I sestricu dopešjal.
Ni ga bilo sedam let,
Obišal je on ras svet,
Nikdar je ni mogal najt.
Vratil se je nazadu
Na tu goru vlsoku,
Kade j' služil Mariju.
Onde najdo Lovrinac
Jedan mali studezac
One hladno vodice,
On je trudan pošnil,
Da bi se težan pouupil,
Da bi se lačan nasitil.
Priguul se je k vodici,
Da će se on ponapit
One hladke vodice
Iz malega studenca.
Kada se je on prignuł,
Splava jedna ribica
Po toj hladnoj vodici
Na suproti Lovrinu.
Lovrenac se je prestrašil,

Da je gore poskočil,
Zmakal svoju snbljicu,
Da će joj sil glavien
I govori ribici
Blazen sveti Lovrenac:
„Si ti pravda, al nepravda,
To meni povedaj,
Aš en ti odsle glavicu!“
Ribica mu govori:
„Blazen, sveti Lovrinac,
Nosici mi glavice,
Ja sam pravda, ko i ti,
Otea jesam, ko i ti,
Matero sam, ko i ti!“
Njoj govori Lovrenac:
„Aj ti, moja sestrice,
Biš ti mogla z manu pojti
K miloj našoj wajčici?“
Sestrica mu govori:
„Nikdar, nikdar, Lovrenče,
Tja do suda hožjoga,
A po sudu hožjemu
Bog sam znade kako bit!
Nego reci majčici,
Da se za mo netali,
Ni da za mo neplače:
Ono moje ruhace,
Ko sam mlada spravila,
Neka ona razdoli
Tim ubogim sirolam,
I otročnim materam,
Boga zame da mole,

I od orde speljaju.
Ono zlato jabuke,
Ke sam mlada spravila,
Da jih ona postaci
Svetoj Mariji na altar,
Da jih budu gledate
Moje vrtinjakinje
I mene spominjale!“
Volk. sb.

CCXXVI.

Kada mižo (bliska).
(Iz Istre.)

Bog nas očuvaj oda zla,
I sveti Ilija i sveta Marija,
I sveta Barbara budi nam
Zagovornica pola Boga,
Da nas Bog očuva od nesreće!
Volk. sb.

CCXXVII.

Kvatorni konci.

Da bi znalo matore,
Ča su konci kvatorni;
Da bi konce prodale
I dečicu kerpale.
Volk. sb.

Nego se govorilo od smučivača, koji ili su se motali, ili se još motali, jer ne šire kršćansku ljubav, mir, jedinstvo, spravu, pokornost, već zapeljivost na neret, smutnju, upornost, itd. koji se besedim ponašaju bili Kastavcima, a nisu, jer na propad Kastavštine rade: koji su ljui med pšenicom.

Nije se dakle na 17. jenara odvracalo ljudstvo od prvih svećenikah, nego od neneralih smučivača, koji svojim djelovanjem osobno odvracaju.

Voloska dne 3. februara 1880.

C. k. kotarski kapitan
Dr. Petris.

Različite viesti.

Nj. visost careviš i kraljevš Rudolf bio je orih danah na posjetu kod kraljvske saksomske obitelji u Draždjanth. Zadržao se je dva dana te prisustvovao raznim svećenostim kod dvora. Uzrok posjeta se različito nagadja, a bit će možda orak. Kralj saksomski Albert je bez djece. Njegov brat, presumirani nasljednik Juraj ima više djece, med kojimi se odlikuje osobito njegova sedamnaestgodišnja kcer Matilda. Budući je ona katoličke vjere to se silni da će se naš careviš njom zaručiti. Priporjedaju, da je ta dva dana došao naš careviš više puta s njom u doticaj te da je s njom i plešo. Želimo najveću sreću!

Promjene u tršćansko-koparskoj biskupiji. C. g. Franjo Gojtan, do sad kapelan Sr. Križa u Gradišću, ide kao kapelan u Opatiju, a na njegovo mjesto u Gradišće dolazi c. g. Jakov Sajovec, dosadašnji kapelan u Borutu. — Dne 28. proš. m. prečinu u Gospodu m. c. g. Josip Jerala, župnik u poklju u Podbrezju: rodio se god. 1803. a zapojio g. 1882. — Dne 6. ov. m. umro je pred. g. Josip D'Andri, kanonik stolne crkve S. Justa u Trstu, u 72. godini svoga vjeka, a 49. sveteštva. P. U. M.

Premjene u Krcškoj (Vojškoj) biskupiji. M. c. gospodin Juraj Scalamera upravitelj župe na Balom (Caisole) ide za upravitelja podžupe u Valun, a njega će izmjeniti dosadašnji uprav. podžupe u Valun, m. c. gosp. Frane Linardić. Umro je u Malom Lošinju dne 1. t. mjes. m. c. g. Dinko Vassilich, a u Velom Lošinju dne 19. t. mjes. m. c. g. Nikola Beredić. P. U. M.

Pastirski list, što ga je po korizenom običaju raspisao na svoje biskupijama pred. g. biskup Porečko-Palski, Dr. Iv. Glarina, spominje takodjer glad i nevolju, što je ljetoš zaredila većim dijelom svietu, a i našom tužnom Istriom. I on na temelju svetog Pisma, traži i nalazi uzrok svemu našem zlu u pokvarenosti i općini dandanašnjega svieta, jer se boja neporice. Baš tražujućim u srdce riječni tumači one prorokove riječi: *Maja je kćer puzaca, a vi se mnogo brinite svaki za svoju kćer.* Kod tog tumačenja tuguje, kako se i u našoj mlad domovnici počeo svi zapuštati crkva, neporečivati blagdanah, zapemarivati rječ boju i nauk kršćanski, nepriamtiti svietih otajstava, neskrbiti za kršćansko odgojenje svoje djece itd., a s druge strane srca i u grijeh i avakolju opacinu. Pa i on nevidi nade u bolja vremena, nego u korenitu poboljšanju pojedinih ljudi, čiji obitelji i svegakollik pogodnata: *jer što spokoren uđine u dan tuje ruke svoje k Bogu, Bog ga neće zapustiti!*

Zabava slov. podpomaganjedača društva u Trstu, koja se je obdržavala 31. pr. m. u kazalištu „Fenice“ ispala je sjajno. Kaća je bila dubkom puna tako, da je politija zabranila o nekvoj uri avaku daljnu prodaju ulaznica! Pjeracki sabor sastojeci od vrlih običanah izvrše je dobro svoje zadaću. Finales hrvatske opere Zrinski „U boj“ odjekivao je cijelim kazalištem. Slijiva igra „u Ljubljano je dajmo“ bila je jako dobro izvedena, osobito odlikovala se gospodinja I. Hakeljova. Želimo je, da se još više sličnih zabavah preduzme, ova zadnja zabava je dostavno pokazala, da nozivu u Trstu najni Talijani. Poaljje predstave sliodje je živahan ples, koji se je do jutra produžio.

Zabava čitaonica u Kastvu obdržavana 4. o. m. ima se brojiti medju najljepše, koje je doad a osobito od nekoliko godinah vidila kastavska čitaonica. Dobrovoljni predstavljači veoma vješto rešili svoje role u igri „Norec za diplom“, tako da se je na obće zabijevanje ista igra opet predstavljala na pokladni ponodoljak. Hvaranje, sviranje i ples izvriš osu veselu i dobrovornu zabavu, koje čisti prihod

je namijenjen stradajućoj braći u Istri. Malom promjenom opotovala se opet ista zabava 9. t. m., koja je još više bila posjećena te koja je u najvećem redu prošla prem se je sa njeke strane htjelo noimr prouzročiti. Doznajemo takodjer da je politička oblast poslala c. k. žandare u Kastav na večer 4. o. m., valjda da čitaonice nitko u zabavi nesmotra? Uza sve zasjede Kastavci su ipak mirni. Pravednomu ju sviet mirna!

Izpravak. Dopusi iz Pićna u 2. br. ove godine rado dodajemo istine radi, da su kod zadnjih občinskih izborah u Pazinu osim napomenutih za našu stran glasovali dva činovnika brzojavnaoga ureda i predstojnik željezničke postaje. Živili!

† Nikola Voršak. Iz Rima se javlja tužna viest, da je onlje nakon dugo bolesti dne 4. t. m. umro kanonik sv. Jeronima, Nikola Voršak, rodom iz Iloka godine 1836. Nauke, svršio je stranom u Pazmanemu, strauom u višem svećenikom zavedu Augustineumu u Beču, gdje bje i promoviran za doktora. Godine 1862 postao je profesorom bogoslova u Djakovu, a nakon godine danah oadslan je za kanonika svetojeronimskoga u Rim, gdje je od tog doba uvijek službovao ne samo kao kanonik, nego i kao agent naših biskupijah, zastupajući reyno svagdje interese hrvatskoga naroda, kōmu je dušom i tijelom bio odan. Imenito nam je izaknuti ovjdo da je za istočne borbe za oslobođenje slio ljubav medju Talijani za ovu svetu stvar i kupio norce za Crnogorce, usljed čega ga je knez Nikola odlikovno Danilovim redom. Ravlo so mnogo hrvatskom knjigom, te najpise spominjemo njegov evanđelistar i naputak za iz-povjednike, a kako je bio u tihomn savezu sa pokojnim Theinerom baštinio je od njega nekoliko znamenitih spisah, to je bito nade da će on još mnogo za naš narodni interes ohleđaniti. Memorijna gubi u njem osallta, nabračena i neumorna radjka. Pokoj njegovoj plemenitoj duši!

IV. izkaz dohodakah

za stradajuće u Istri.

Preav. g. biskup Juraj Dobrila u Trstu f. 130. G. Josip Orbančić, plovani u Lanišću f. 15.12. Iz Varadina: g. realni učitelj Šor. Francelj i g. a. Sojisa Kirović, posjednici f. 10. G. vikar I. Tomažić iz Rudolfovoga f. 10. G. St. Križnič, nadzornik u Puli, sabrao f. 50.80. Preav. i predstava gg. prostolnoga kaptola Zagrebačkoga f. 78. G. Dr. Benj. Iparic u Gracu f. 5. Uredništvo „Novice“ f. 28. G. o. I. Blazivčić u Ljubljani sabratih f. 14. G. Dr. L. Gregorec, urednik „Slov. Gospodarja“ f. 104. G. I. Čadež u sv. Ivanu na Kranjskem f. 20. G. Anto Fabris, kapelan u Lindaru f. 5. G. Petar Flego, bisk. kap. u Trstu f. 5. G. Jekoa Mešanec u Kranju sabrao 300 kilog. krompra i 725 kilog. žita. G. kapelan Gregorič u Ribnemilgu f. 5. G. Farožić u Dubrovniku f. 1. Isit sabrao od g. Ivana Burgera, post. pomoćnika f. 1; Nikle Raadana, c. kr. sud. poglavara f. 1; L. Seetana, c. kr. mjeritelj f. 1; And. Mitrovića, gostioničara f. 1. G. Petar Majdič u Mengišu kod Ljubljano 340 kilog. muke. G. župnik Kulavic u St. Vidu na Dolenskom sabrao 1710 kilog. žita i 2020 kilog. sočiva. G. prof. Kalb. u Pazinu za mjes. marš f. 2. G. Fr. Orlić, plovani Zminjski, još f. 15. N. N. f. 2. G. plovani Fr. Lazar kod sv. Petra u Sumi f. 5. Nj. ekscelencija, g. Marija prof. Auersperg u Gracu f. 10. slavno župništvo trga „Mozijska“ f. 114.60. G. g. Kovalevič, nadučitelj u Središču, pošao za tamo sabratih f. 62.21 11 hektolitarah (830 kilog.) turkinje. G. Kulavic, župnik u St. Vidu na Dolenskom f. 20. Po „Gragar Volksblatt-u“ f. 37. G. Jernej Jarc, župnik u Dolu f. 15. G. Ivan Vouk, žup. u Slavozici kod Trsta f. 15. G. župnik Gr. Jakelj u Zalini pošao f. 18. G. Ornič, bogoslovac u Gorici, još f. 13. Po g. o. Felix-u! Naimenovani iz Ljubljano f. 10. Pošli su po g. H. Novlanu: g. upravitelj Tramčle iz Zuckemberga f. 17; g. V. Perhavec župnik u Sori f. 20; g. vikar Doleno i „g. Danica“ zahrall f. 69; isti f. 38; isti f. 17; isti f. 83.40; isti f. 18; isti f. 11; neimenovani iz Čaleca f. 6.

Priaveci sabrani po g. Steidlu u Sisku za od glada stradajuće sam braće Istrane i Dalmatince: Dr. Tuškan f. 5, Moritz Dian f. 40, Sisačka stedionica f. 10, Sisačka vjerska banka f. 10, Vaso Kotur f. 50, G. Benyvič f. 10, Fabac f. 2, Reiss f. 5, Dragutin Lieberman f. 5, Neuma f. 2, A. Janušić f. 5, Sostarić f. 5, F. Steidle f. 6, Hegediš satinik f. 1, Weider amerš. 50, Mirko pl. Antokorović f. 1, Andre Jemeršić f. 2, Jilk f. 1, Tomo Lacković nrč. 50, Mato Blina nrč. 50,

Matič nrč. 60, Mato Tomić nrč. 50, F. Krkać nrč. 30, Arth Klern f. 1, R. Turčić f. 1, Špišić f. 2, Egerdorfer f. 1, Fr. Lovrić f. 1, Rankl f. 2, Eabine f. 2, Šipuš f. 10, C. Morović f. 3, St. Pavlica f. 3, L. Krizanić f. 1, L. Kratochvill f. 1, Teodor Gruss f. 1, Lazar Neuman f. 1, Gjuro Pravdica f. 1, Feigl f. 1, A. Dadić f. 1, Jakob Ebronfreund f. 5, Neuma f. 1, Bātušić f. 6, Munjak nrč. 20, Vernak f. 1.50, L. Hirsch f. 10, Stofa Brona nrč. 50, Dr. Fürst f. 1, M. Lovrić f. 1. Ukupno f. 220.10.

NB. Polovica ove svote bje izručena za stradajuće Dalmatince, a druga polovica, dakle f. 110.5 za stradajuće Istrane.

Ukupna svota f. 3405.43
455 kilah muke i 4984 žita, 300 kilah krum-pira i 2020 kilah sočiva.

Odhor se najsrdačnije zahvaljuje svim p. n. g. darovateljima te ujedno prosi daljno podpore

U Pazinu, dne 10. februara 1880.

U ime odhora za stradajuće

I. Berbuč.

Kao prilog ovomu broju dobili će svi naši predbrojnici pastirski list ove godine. Udešen je okolnostim vremena, rše živimi slikami današnjeg nevoljno stanje i liek, koji se ima upotrebiti, da to stanje što snosnijim postine.

Pregled tršćanskoga tržišća.

dne 12. februara 1880.

	OD	DO
	100 %	100 %
Vosak primorski i ugarski za 100 %	100	120
Kafa Portorika	38	90
B. Domingo	60	90
lijo poljski vrst	35	39
Čukar austriljski	32	30
tiubeni	32	30
Cvijeto travo lubuško (strijelac)	100	213
Narandje skrijnjica	4	6
Karubo puljzice za 100 %	7	7
lovanjsko	7	7
dalmatinsko	14	13
Smolva Kalamita puljzice	3	3
Limuni skrijnjica	3	3
Radomki listi mandule pulj. za 100 %	110	115
dalmatinsko	30	41
Isajaci	17	19
Šilje	13	13
Pšenica ruzna	13	13
ugarska	8	8
galaska	8	8
Kukuruz (križnja) ruzni	8	8
ugarski	8	8
Kaj	9	9
Jolan	9	9
Zob ugarska	9	9
arbanaska	9	9
Pavaj (šefel), poljski vrst robe	11	13
Beb	11	13
Lea	11	13
Oriz talijanski	15	23
ingliški (Kijajki)	10	37
Vana kosaška	88	100
merojška	113	113
arbanaska	93	113
italaska	93	113
Davlo kosaški jelevica	49	92
italaska	14	72
Orade	11	10
bukovica	8	72
Ulje itali. nije vrst za 100 %	48	30
na)boje	63	80
srednje vrst	63	80
dalmatinsko	47	47
italosko	47	49
Kamene ulje u bariliah	10	10
u kesah	12	12
Kolo strojne palke	165	163
osna volojje natke	110	134
dalm. ist. i bos.	70	100
Janjole natke	70	100
dalmatinsko za 100 kom.	50	80
kozje	50	80
runcane silne za 1 %	50	80
slane	50	80
reze za 110 komadah u srebru	73	31
Bakalar	24	30
Sardale i baril	10	24
Vitriol modri	76	27
zeleni	76	27
Maslo	63	69
iz) dalmatinski i natki	36	10
šalo	19	30
Mas (salo rastopjeno)	19	30
Sinina	19	30
Hakljje stielar (100 litarah)	19	30
Gulvič italoski za 100 %	30	30
Krii natki	7	7
italoski	7	7
Lilke od jervolke	12	14
Vilaka stregitica (Ortipia) splich	31	49
Med	37	30
Lamber (jabučice od jervolke)	12	13
Pakal beril od 100 %	3	7
Čunje (štruce)	3	7
Katran dalmat.	14	10

Tek Novcaah polag Borse u Trstu od 1-12. februara 1880.

Dno	Caradani (centini)	Napoloni	Liro ster.	Prđ srebro (agio)	Dno	Caradani (centini)	Napoloni	Liro ster.	Prđ srebro (agio)
1	—	—	—	—	6	5.50	9.33	11.74	—
2	—	—	—	—	7	5.50	9.33	11.74	—
3	5.50	9.33	11.74	—	8	5.50	9.33	11.74	—
4	5.50	9.33	11.74	—	9	5.50	9.33	11.74	—
5	5.50	9.33	11.74	—	10	5.50	9.33	11.74	—
6	5.50	9.33	11.74	—	11	5.50	9.33	11.74	—
7	5.50	9.33	11.74	—	12	5.50	9.33	11.74	—
8	5.50	9.33	11.74	—	—	—	—	—	—
9	5.50	9.33	11.74	—	—	—	—	—	—
10	5.50	9.33	11.74	—	—	—	—	—	—
11	5.50	9.33	11.74	—	—	—	—	—	—
12	5.50	9.33	11.74	—	—	—	—	—	—

Častnim crkvenim oskrbnictvom.

Crkvenimi je zakoni naredjeno, da se u crkvah rabe za službu boju sviće, koje su jedino iz voska. Pošto se pako od nekoliko godinah počelo mjesati u vosak, koji ima služiti za pripravlanje crkvenih svićeah, mnogovrstni tuk; podpisani željom, da po crkvenomu zakonu posluži svim crkvenim oskrbnictvom pravimi svićeah iz čista voska, zaprosio je: ovdješnju sl. nadbiskupsku kuriju, da bi ona blagovoljela nadzirati njegove sviće I. vrsti (I. compimento), koje bi imale služiti za crkvenu porabu. I doista, sl. nadbiskupska kurija primi, tu ponudu dekretom od 28. marca t. g. broj 406 ustanovivši posebnu nadzorničku komisiju, koja će uvijek skrbno paziti, da moje sviće I. vrsti (I. compimento) budu baš iz prava čista voska.

Takove su sviće vriedne svake pohvale, ne samo zato, što su iz čista voska, nego jošte što mirno i po malo gore, nekaklju i nekakaju se, vlastitosti, radi kojih i bjeim odlikovane u raznih izložbah.

Podpisani provjđen je uvijek velikom zalagom lakovih svićeah svake velicine i debljine, a još k tomu i duplrah, uskršnih i slikanih svićeah svake vrsti. A da bude č. crkvenim oskrbnictvom; inglje, podpisani činit će doći sviće, svim onim, koji ga kakvom naredbom počastu, u najbliznju železničku postaju, poštu, ili luku i to bezplatno (franko) i prosto svake vozarinje uz cijenu f. 2.50, kilogram (dakle f. 1.40 funt) plativši račun u vrijeme 2 mjesecah, a kasnij m. će se isplatu računati 6 po sto, god. interesa.

Ako bi tko želio svićeah nize vrsti, lahko ga poslužim onimi II. vrsti, rećenih „sottana“ po f. 2.20 kilo, kanoti i bielimi III. vrsti po f. 1.80 kilo istom pogodbom kao odzgor.

Nahodi se, kod mene takodjer skladisce križnih putah u oleografiji, pozlačeni i ružavimi okviru, razne velicine po baš spodobnoj cieni, kanoti i izvrsina tamijana i drugih stvari za crkvenu rabu.

U Gorici (Görz) mjes. oktobra 1879

Alojz Bader

sviećar Sjeunuarska ulica broj 125.

